

รายงานผลการเปิดโอกาส
ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
ตามภารกิจของหน่วยงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กองกฎหมาย
มหาวิทยาลัยพะเยา

คำนำ

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นการดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ที่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกกองกฎหมาย ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินการ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการร่วมติดตามประเมินผล เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานของกองกฎหมาย และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงตามนโยบายของมหาวิทยาลัยพะเยา และเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของกองกฎหมายให้สามารถดำเนินงานเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กองกฎหมาย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานและการพัฒนาองค์กรของกองกฎหมาย และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันต่อไป

กองกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

มีนาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

ส่วนที่ ๑.....	๑
กระบวนการการมีส่วนร่วม.....	๑
ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	๑
รูปแบบของการมีส่วนร่วม	๑
ส่วนที่ ๒.....	๓
การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของกองกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา	๓
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖.....	๓
กิจกรรม/โครงการ.....	๓
รายละเอียดกิจกรรม	๓
วัตถุประสงค์	๓
ผู้มีส่วนร่วม	๓
ผลการดำเนินโครงการ.....	๓

ส่วนที่ ๑

กระบวนการการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจการร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อถึงตัวประชาชนเอง การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือของประชาชน ไม่ว่าจะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้อง ต้องกันและเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม การมีส่วนร่วมคือการที่ประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จัดการบริหารและทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตน การมีส่วนร่วมของประชาชน Public Participation ระดับต่าง ๆ ทาง การมีส่วนร่วมของประชาชนคือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้และความชำนาญร่วมกับวิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงจึงหมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้ทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม และการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับร่วมกัน กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน (เป็นแนวคิดใหม่ที่ Public Participation) มีรากฐานมาจากแนวคิดของระบอบประชาธิปไตย เป็นกระแสของความคิดที่ทำให้ผู้คนในสังคมตระหนักว่าการดำเนินกิจการใด ๆ ก็ตามผู้ที่ได้รับผลกระทบและมีส่วนได้เสียควรเป็นผู้มีโอกาส ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะความคิด การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบัน จึงต้องประยุกต์ แนวคิดให้ตอบรับกับแนวคิดประชาธิปไตย โดยต้องสร้างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน อันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน และเป็นส่วนสำคัญของแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนกลุ่มที่มีส่วนได้เสียและได้รับผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต ดังนั้น การพัฒนาจึงเริ่มจากความต้องการของชุมชนแทนความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ

รูปแบบของการมีส่วนร่วม

รูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ดำเนินอยู่โดยทั่วไปสามารถสรุปได้เป็น ๔ รูปแบบคือ

๑. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

๒. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบ ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงการและกิจกรรมมากขึ้น

๓. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม และผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในการทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นได้ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ และค้นหาเหตุผลในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในพื้นที่นั้น ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่

๓.๑ การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting) โดยจัดขึ้นในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ โดยเจ้าของโครงการ/กิจกรรม จะต้องส่งตัวแทนเข้าร่วม เพื่ออธิบาย ให้ที่ประชุมทราบถึงลักษณะโครงการ/กิจกรรม และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและตอบข้อซักถาม

๓.๒ การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing) สำหรับโครงการที่มีข้อโต้แย้งในเชิงวิชาการ จำเป็นจะต้องเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอกมาช่วยอธิบาย และให้ความเห็นต่อโครงการ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมต้องได้รับทราบผลดังกล่าวด้วย

๓.๓ การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผย ไม่มีการปิดบังทั้งฝ่ายเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการซึ่งจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบทั่วกัน

๔. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประชาชนจะมีบทบาทในการตัดสินใจได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนประชาชนในพื้นที่ลักษณะที่สำคัญของการมีส่วนร่วมว่าเป็นเรื่องของกระบวนการ ซึ่งได้สรุปถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมได้ ๔ ขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้า หาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ตลอดจนความต้องการของชุมชน

๔.๒ มีส่วนร่วมในการวางนโยบาย หรือแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อลด และแก้ไขปัญหา

๔.๓ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

๔.๔ มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามและประเมินผลการทำงาน การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจำเป็นต้องใช้วิธีการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม ในการนำพาข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐบาลหรือเอกชน ไปสู่ประชาชนผู้เป็นเป้าหมาย สิ่งสำคัญในการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการสื่อสาร นั้น ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะถือว่าเป็นส่วนช่วยให้กระบวนการติดต่อสื่อสาร สัมพันธ์ หรือแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกในสังคมเป็นไปได้โดยสะดวกขึ้น กล่าวคือ ประชาชน มีส่วนร่วมในกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาชุมชน ให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนสู่ การแก้ไขปัญหาของสังคมและประเทศชาติได้

ส่วนที่ ๒

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของกองกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กิจกรรม/โครงการ

โครงการอบรมให้ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา

รายละเอียดกิจกรรม

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กองกฎหมาย ได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา โดยเชิญผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบุคลากร (HR) เข้าร่วมฟังบรรยายจากวิทยากรภายนอก และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่กับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยพะเยา ตามประกาศ ข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมบวร รัตนประสิทธิ์ ชั้น ๒ อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยพะเยา

วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบกฎหมายแรงงาน และระบบสัญญาที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย สิทธิและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้อง และผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่กับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้มีส่วนร่วม

ประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บุคลากร (HR) มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวนทั้งสิ้นรวม ๘๐ ราย

ผลการดำเนินโครงการ

ผลจากการดำเนินโครงการและการนำข้อคิดเห็นจากแบบสอบถาม ของผู้ร่วมอบรมโครงการฯ ไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของกองกฎหมาย ซึ่งการที่บุคลากรได้รู้ถึงกฎหมายแรงงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานและเพื่อให้สามารถรู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง ส่งผลถึงการตัดสินใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความมีจริยธรรมบนพื้นฐานที่ว่าอะไรถูกกฎหมาย ซึ่งการจัดการทรัพยากรมนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่ยุติธรรม ทั้งนี้บทบาทของผู้ปฏิบัติงานด้านบุคลากรจึงต้องยึดหลักจริยธรรมและการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมสร้างความผูกพันระหว่างพนักงานกับมหาวิทยาลัย ดังนั้น ถือเป็นกระบวนการหนึ่งในการดำเนินงานของกองกฎหมายให้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ๑๐ ประการ ตามความในข้อ ๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย ธรรมาภิบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารและบุคลากร ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ๑๐ ประการ ผลจากการดำเนินโครงการดังกล่าว จะช่วยสนับสนุนกระบวนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายในให้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ๑๐ ประการ อันประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ, หลักประสิทธิผล, หลักการตอบสนอง, หลักการรับผิดชอบต่อ/สามารถตรวจสอบได้, หลักเปิดเผย/โปร่งใส, หลักนิติธรรม, หลักความเสมอภาค, หลักการมีส่วนร่วม/การพยายาม

แสวงหาฉันทามติ, หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรม/จริยธรรม ทำให้มีการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยภายใต้กรอบธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเสริมสร้างการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับด้วยคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งมีการพัฒนาระบบสารสนเทศและเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นผ่านช่องทางออนไลน์ ได้อย่างสะดวก ปลอดภัย โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้

